

Psykoterapiakoulutusyhteisöt yliopiston resurssina ja yhteistyö

EFPP 30.9.2011

Helsinki

Jukka Aaltonen

Yliopistolaki

2 §

Tehtävät

Yliopistojen tehtävänä on edistää vapaata tutkimusta sekä tieteellistä ja taiteellista sivistystä, antaa tutkimukseen perustuvaa ylintä opetusta sekä kasvattaa opiskelijoita palvelemaan isänmaata ja ihmiskuntaa. Tehtäviään hoitaessaan yliopistojen tulee edistää elinikäistä oppimista, toimia vuorovaikutuksessa muun yhteiskunnan kanssa sekä edistää tutkimustulosten ja taiteellisen toiminnan yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

Yliopistojen tulee järjestää toimintansa siten, että tutkimuksessa, taiteellisessa toiminnassa, koulutuksessa ja opetuksessa varmistetaan korkea kansainvälinen taso eettisiä periaatteita ja hyvää tieteellistä käytäntöä noudattaen.

Psykoterapiakoulutustoimikunnan mietintö (jo)1989

- Korkeakoulujen tulee ottaa pääasiallinen vastuu julkisen sektorin tarpeita palvelevan psykoterapiakoulutuksen järjestämisestä ja kehittamisestä ja psykoterapiatutkimuksen kehittamisestä.
- Psykoterapian tutkimusalueen ja psykoterapiakoulutuksen jatkuvuus ja pitkäjänteisyys edellyttävät pysyviä psykoterapian alueen virkoja oppiaineissa.
- Korkeakouluihin olisi perustettava psykoterapian professuureja.

Mitä tapahtui ja mitä tämä merkitsee tieteellisesti orientoituneen psykoterapiakoulutuksen kannalta?

1980-luku:

- Psykoterapian (apulais)professuureja psykiatriassa 3 (Turku, Oulu ja Kuopio)
- Psykologiassa 0

2010-luku:

- Psykoterapian professuureja psykiatriassa 0
- Psykologiassa 3 (Jyväskylä)

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ Muistio

Hallitusneuvos

Päivi Kaartamo 3.12.2010

VALTIONEUVOSTON ASETUS TERVEYDENHUOLLON AMMATTIHENKILÖISTÄ ANNETUN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA

Koulutus olisi yliopistolain (558/2009) tarkoittamaa täydennyskoulutusta. Tavoitteena on turvata psykoterapeuttikoulutuksen yhteys psykiatrian erikoisalojen ja psykologian alan välillä ja edistää tieteellisen tutkimuksen ja käytännön psykoterapeuttisen osaamisen yhteyksiä. Tällä tavoin vahvistetaan koulutuksen tieteellistä perustaa, edistetään terapiatyön vaikuttavuuden monipuolista tutkimusta, menetelmäkehittelyä ja laatua. Koulutuksen laadun kehittämiseksi ja varmistamiseksi on syytä lisätä koulutusyhteisöjen ja korkeakoulujen kesken erityisesti psykoterapian ja koulutuksen tutkimus- ja kehittämistyötä.

Täydennyskoulutustyöryhmän muistio 2009

*Erityispätevyyksien tulee kytkeytyä
korkeakoulujen tutkimukseen ja
osaamiseen.*

Yhteistyön lähtökohdat

- Psykoterapian koulutusyhteisöt ovat erityisen innokkaita ja kyvykkäitä välittämään edelleen psykoterapian toteuttamisen kulttuuria,
- mutta ne eivät ole yhtä kiinnostuneita tai kyvykkäitä tutkimaan tätä edelleen välittämisen prosessia tieteellisesti.
- Yliopistot ovat kyvykkäitä tutkimaan tätä prosessia.
- Siis...

Mitä yliopistot voivat antaa koulutusyhteisöille resurssiksi

- Psykoterapiatutkimuksen metodiikkaa; erityisesti laadullisen tutkimuksen metodiikkaa!
- Eri psykoterapiamuotojen kriittisen integraation tutkimusta ja tutkimista.
- Tieteellisen argumentaation koulutusta.
- Tieteellisen kirjoittamisen koulutusta.
- Kanavan tohtoriatason tieteelliseen jatkotutkintoon, kuten on tapahtunut ainakin JY:ssa 1990-luvulta alkaen.
- Konsultaatioapua tieteelliseen suuntautumiseen (Siis:tieteellinen toimikunta jokaiseen koulutusyhteisöön!).

Mitä koulutusyhteisöt voivat antaa yliopistoille resurssiksi

- Koko psykoterapiakoulutusten kokemus ja yhteys psykoterapian toteutukseen.
- Laajat ja perusteelliset psykoterapian koulutusprosessien ja psykoterapiaprosessien materiaalit ja myös muuta ainutkertaisen laajaa aineistoa tutkimukseen.
- Kokemus ja yhteistyömahdollisuus sellaisen tieteellisen konsortiumin kanssa, jota toteutettu psykodynaamisten psykoterapioitten tutkimuksen alueella
- Psykologian ja psykiatrian opiskelijat tai jatko-opiskelijat voisivat osallistua joihinkin psykoterapiayhteisöjen koulutusosioihin, joista saisivat opintopisteitä. So. Pitkäjänteinen valmistautuminen mahdolliseen psykoterapeutin ammattiin.

Edellisen tausta

- Koulutusyhteisöt usein sitoutuneita tiettyyn teoriaan ja sen sekä siihen liittyvän psykoterapian koulutukseen ja vähemmän halukkaita tai kyvykkäitä uuden tiedon tuottamiseen.
- Mutta toisaalta: Lähes kaikki psykoterapiamuodot ovat kehittyneet yliopistojen ulkopuolella. Tätä hedelmällisyyttä ei pidä ehkäistä.
- Yliopistot voivat tarjota parhaimmillaan yhteyden toisiin teoreettisiin ja kliinisiin lähestymistapoihin vaarantamatta niitten erityisyyttä, mutta laajentaen kunkin omaa horisonttia.
- Ja vähentää keskinäistä defensiivisyyttä ja foobisuutta – kumpaankin suuntaan: yliopistot/psykoterapiayhteisöt.

Teesit

- Psykoterapioitten substanssiosaaminen ja jatkuvasti kertyvä kliininen kokemus on valtaosin yliopistojen ulkopuolella. Ja todennäköisesti tulee aina olemaan.
- Tällä hetkellä oletettavasti neuvottelut yliopistojen kanssa koskevat lähinnä koulutusyhteistyötä.
- Näkisin kuitenkin erityisen tärkeänä, että näitten neuvotteluitten yhteydessä perusteellisesti käsiteltäisiin myös tieteellistä yhteistyötä: erityisesti, millaisia konkreettisia tieteellisiä hankkeita yliopisto on valmis käynnistämään ulkopuolisten koulutusyhteisöjen kanssa.
- Mm. tätä olen tarkoittanut, kun olen sanonut, että yliopiston ulkopuoliset koulutusyhteisöt on katsottava yliopistolle tarjoutuvaksi tieteellisen toiminnan lisäresurssiksi.
- Monitieteisyys osana psykoterapiakoulutuksia: Pitäisikö psykologian ja psykiatrian oppiaineitten käynnistää yhteistyö myös esim.erityispedagogiikan, sosiologian ja sosiaalityön oppiaineitten kanssa.